Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης Σελίδος

Εἰς τὰς ἐπιγραφάς, αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουν εἰς τὰ περισσότερα ἀνάγλυφα, ἀναγράφονται αἱ λέξεις Κυρίῳ ἥρωϊ ἢ μόνον Κυρίῳ, ἥτις σημαίνει τὴν θείαν ἰδιότητα, ἐνίοτε αἱ λέξεις ἥρωϊ θεῷ, ἄλλοτε ἀναφέρονται ὀνόματα ἡμιθέων ἢ θεῶν μόνον θρᾳκικὰ ἢ μόνον ἑλληνικὰ ἢ καὶ ἀνάμικτα, μετὰ τῆς λέξεως Κυρίῳ, ὅπως προαναφέραμεν, συνήθως παριστάνεται ὁ ἥρως τῆς Θρᾴκης εἰς ἀνάγλυφα ἀφιερωμένα εἰς τὸν θεὸν Ἀπόλλωνα, διότι, ἐπαναλαμβάνομεν, ὁ ἥρως τῆς Θρᾴκης εἶναι ἡ θρᾳκικὴ θεότης ἡ περισσότερον καὶ συχνότερον ἀφομοιουμένη πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα. Εἰς τὰς ἐπιγραφὰς ἀναγράφονται καὶ τὰ ὀνόματα καὶ ἄλλαι πληροφορίαι τῶν ἀφιερωτῶν, οἵτινες ἐκφράζουν εὐχὴν ἢ εὐγνωμοσύνην.

Καὶ ἤδη ἂς ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ ἀνάγλυφον τῶν Κομάρων: Ἡ εἰκὼν ἀνέχει 1|4 μέχρις 1|2 εκατοστοῦ τοῦ μέτρου ἐντὸς ἐσκαμμένης ἐπὶ μαρμάρου βάσεως, ἥτις ἔχει ὕψος μὲν 0,35 πλάτος δὲ 0,32. Ὁ ἥρως εἶναι ἐλαφρῶς ἐστραμμένος πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ ἵππου, ὅστις καλπάζει δεξιά, ἡ κεφαλή του, ἀκάλυπτος καὶ ἔχουσα ὡραίαν κόμωσιν, εἶναι σύμμετρος ἐν σχέσει πρὸς τὴν τοῦ ἵππου. Κρατεῖ διὰ τῆς μόλις διακρινομένης ἀριστερᾶς αὐτοῦ χειρὸς τὸν ἵππον ἀπὸ τῆς χαίτης, ἥτις εἶναι ἐστραμμένη πρὸς τὰ ἀριστερά. Διὰ δὲ τῆς δεξιᾶς, τὴν ὁποίαν ἔχει πρὸς τὸ αὐτὸ εἰς τὰ δεξιὰ μέρος τῆς χαίτης, κρατεῖ ἴσως ὅπλον, τόξον ἢ μᾶλλον ἀκόντιον. Δὲν ἐξακριβοῦται ὅμως, ἐὰν κρατῇ τίποτε, διότι ὁ ἵππος ἔχει ὑποστῆ εἰς τὸ κέντρον τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ πλευρᾶς σοβαρὰν βλάβην, φθάνουσαν μέχρι τοῦ γόνατος τοῦ ἀναβάτου, πρὸς τὰ ἄνω δὲ ἡ χεὶρ τούτου φαίνεται φέρουσα περιχειρίδα. Ἡ βλάβη τοῦ ἵππου εἶναι κυκλικὸν κοίλωμα, τὸ ὁποῖον ἐπροξένησε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα παιδικὴ χεὶρ διὰ σιδηροῦ αἰχμηροῦ ὀργάνου, καὶ τὸ ὁποῖον ἔχει βάθος μὲν δύο ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου καὶ διάμετρον μέχρι τεσσάρων. Πιθανὸν πάλιν εἶναι, ὅτι ὁ ἥρως παριστάνεται ὡς ῥίψας ἤδη τὸ ἀκόντιον. Εἶναι ἐνδεδυμένος χιτῶνα, ἴσως δὲ καὶ περισκελίδα.

Ἔχει πρὸς τούτοις χλαμύδα, ἥτις, περιελισσομένη χαλαρῶς περὶ τὰ στέρνα, καταπίπτει ἀπὸ τῶν ὤμων του ἐπὶ τοῦ ἵππου.

Καὶ διὰ τοῦτο, καθὼς καὶ ἕνεκα τοῦ προαναφερθέντος κοιλώματος, δὲν ἐξακριβοῦται, ἐὰν ὁ ἵππος ἔχῃ ἐφίππιον. δὲν ἔχει ὅμως καμμίαν ἄλλην ἐξάρτησιν, χαλινὸν ἢ ἀναβολεῖς, ὡς παρατηρεῖται ἐν γένει εἰς τὰ διάφορα ἀνάγλυφα τοῦ ἥρωος τῆς Θρᾴκης. Ὁ δεξιὸς πούς του, ἀπὸ τοῦ γόνατος, κρέμαται πρὸς τὰ κάτω, ὁ δὲ ἀριστερὸς ὀλίγον διαφαίνεται κλίνων πρὸς τὰ ἐμπρός.

Μεταξὺ τῶν ὀπισθίων ποδῶν τοῦ ἵππου καὶ τοῦ δεξιοῦ τοῦ κυνηγέτου ἀνέχει δι' ἐλαφρῶν γραμμῶν κύων κυνηγετικός, ἔχων τὸ στόμα ἀνοικτόν, ὡς νὰ ὑλακτῇ, καὶ ὁρμῶν ἐναντίον κάπρου. Ὁ κάπρος διαγράφεται καλῶς καὶ ὀγκώδης, ἀλλὰ ἐλαφρῶς ἐπίσης ἀνάγλυφος ὅπως καὶ ὁ κύων. Ἐπιτίθεται δὲ πρὸς τὰ ἀριστερά, μεταξὺ τῶν ποδῶν τοῦ ἀναβάτου καὶ τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν τοῦ ἵππου, οἱ ὁποῖοι ἕνεκα τοῦ καλπασμοῦ εἶναι προτεταμένοι πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ ὀλίγον ὑψηλά. Ἐννοεῖται, ὅτι ὁ κάπρος καὶ ὁ κύων εἶναι μὲν ἀνάγλυφοι ὑπὸ τὰ σκέλη τοῦ ἵππου, ἐν τούτοις, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ μικροῦ σχήματος καὶ τῶν ἐλαφρῶν αὐτῶν γραμμῶν, ὑποτίθεται, ὅτι διαφαίνονται προοπτικῶς ὀλίγον μακράν, ἀναλόγως βεβαίως ἕκαστος, ἀπ' ἀλλήλων καὶ ἀπὸ τοῦ ἥρωος καὶ τοῦ ἵππου.

Πρὸ τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν τοῦ ἵππου, ἐν μέρει ἔξω τῆς ἐσκαμμένης βάσεως, ἤτοι πρὸς τὰ κάτω μέρη τοῦ δεξιοῦ πλαισίου, τρόπον τινὰ τῆς εἰκόνος, ὑπάρχει παῖς. Οὗτος φέρει κωνοειδὲς κάλυμμα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, οὗτινος τὰ ἄκρα κατέρχονται ἑκατέρωθεν, ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται περὶ τῆς κόμης του. Φέρει πρὸς τούτοις χιτωνίσκον, ὅστις, ἐξικνούμενος μέχρι τῶν ἰσχύων, ἀφήνει ἀκάλυπτα τὰ κάτω ἄκρα.

Γονατίζει πρὸς τὴν κάτω γωνίαν τῆς βάσεως εἰς στάσιν κατ' ἐνώπιον, οἱ πόδες του ὅμως φαίνονται ἐστραμμένοι πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ κάτωθεν τοῦ κάπρου.

Ἐπειδὴ αἱ χεῖρές του φαίνονται ἐστραμμέναι πρὸς τὰ ὀπίσω, πρόκειται, πιθανόν, περὶ γόνου ἀριστοκρατικῆς οἰκογενείας ἢ ἡγεμονόπαιδος, ἐκτεθέντος δεδεμένου πρὸς βορὰν τῶν ἀγρίων θηρίων καὶ διασωζομένου ὑπὸ τοῦ ἥρωος. Οὕτω πως εἶναι δυνατὸν νὰ δικαιολογηθῇ καὶ ἡ κατασκευὴ καὶ ἡ ἀνάθεσις τοῦ ἀναγλύφου τῷ κυνηγέτῃ ἥρωϊ καὶ θεῷ Ἀπόλλωνι, πρὸς ἔκφρασιν δηλονότι εὐγνωμοσύνης.

Ἡ εἰκὼν δεικνύει καλὴν τεχνοτροπίαν ἐν γένει. Ἐν τούτοις δὲν εἶναι λεία ὁμαλὴ καὶ ἁρμονική, φέρει δὲ καὶ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ μακραίωνος χρόνου. Ἔχει τὰς ἑξῆς ἐλλείψεις: ἡ οὐρὰ τοῦ ἵππου ἐξέρχεται κατά τι ἀπὸ τῆς βάσεως, ὁ δὲ παῖς, ὅπως εἴπομεν, εἶναι σχεδὸν καθ' ὁλοκληρίαν ἐπὶ τοῦ πλαισίου. Τὸ ὅλον μάρμαρον, ἔξω τῆς βάσεως, ἄνισον καὶ ἀνώμαλον κατὰ τὰς πλευράς, εἶναι πλατύτερον εἰς τὴν ἄνω πλευρὰν καὶ ἰδίως εἰς τὴν κάτω, ἔνθα εἶναι κεχαραγμένη ἡ ἀναθηματικὴ ἐπιγραφή. Ἐκ τῶν διαφόρων θραύσεων καὶ ἀκρωτηριασμῶν, ἐκτὸς τῶν μνημονευθέντων ἐπὶ τῶν προσώπων τοῦ ἥρωος καὶ τοῦ ἵππου, καθὼς καὶ τοῦ κοιλώματος τῆς κοιλίας αὐτοῦ, μεγαλείτερος εἶναι ὁ πρὸς τὴν ἄνω ἀριστερὰν γωνίαν, διερχόμενος διὰ τῆς βάσεως τῆς εἰκόνος, οὕτως ὥστε νὰ λείπῃ ὁλόκληρον τρίγωνον κόντυμμα. εὐτυχῶς ἀβλαβῶς, σπουδαιότερος ὅμως εἶναι ὁ τῆς κάτω πλευρᾶς, ἀπὸ τῆς ἀριστερᾶς γωνίας πρὸς τὴν δεξιάν.

Ὡς ἐκ τούτου μένει ἐλλιπὴς καὶ ἀποβαίνει δυσανάγνωστος ἡ ὅλη ἐπιγραφή, λαμβανομένης μάλιστα ὑπ' ὄψιν καὶ ἑτέρας βλάβης εἰς τὸ τέλος τοῦ δευτέρου στίχου.

Ἡ ἐπιγραφή, ἑλληνικὴ καὶ ἀποτελουμένη ἐκ τεσσάρων ἴσως μόνον στίχων, εἶναι κεχαραγμένη ἐπὶ τῆς ἀνεχούσης ἐπιφανείας τοῦ μαρμάρου. Ἔχει τὸν συνήθη τύπον καὶ χαρακτῆρα τῆς κλασικῆς ἑλληνικῆς ἐποχῆς, ἀνάγεται ὅμως εἰς τοὺς τελευταίους αἰῶνας τῆς ῥωμαϊκῆς, διότι ὁ ἐξελληνισμὸς τῆς ἐπαρχίας Θρᾴκης συνετελέσθη τὸν Β' αἰῶνα (Μ. Ἀποστολίδου Θρᾳκικὰ Ζ', 198).

Κατὰ τὴν δυνατὴν ἐκ μέρους ἡμῶν γενομένην ἀνάγνωσιν ἔχει ὡς ἑξῆς:

ΚΥΡΙΩ ΑΠΟΛΛΩΝΙ

ΑΥΛΟΥΖΕΝΙΣ (ΑΥΛΟΥ-

ΖΕΝΕΟΣ) ΕΥΞΑΜΕΝΟΣ

(. . . . . ΡΙΟΝΑΛΕΟ . . .)

Ὁ ἀφιερωτὴς φέρει τὸ ὄνομα Αὐλούζενις καὶ εἶναι υἱὸς τοῦ συνωνύμου Αὐλουζένεος (!). Τὸ ὄνομα Αὐλούζενις ἢ Αὐλουζένης εἶναι γνήσιον θρᾳκικόν.

Δυστυχῶς τὸ τέλος τοῦ δευτέρου καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ τρίτου δὲν διακρίνονται καθαρῶς, διὰ τοῦτο ἐθέσαμεν αὐτὰ ἐντὸς παρενθέσεως. Ἐκ τοῦ τετάρτου δὲ στίχου ἀνεγράψαμεν τὰ ὑπάρχοντα γράμματα μόνον καὶ μάλιστα χωρὶς καθόλου σχεδὸν νὰ εἴμεθα βέβαιοι περὶ αὐτῶν.

Ἐν τέλει ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν περὶ τοῦ ἀναγλύφου τῶν Κομάρων καὶ τὸ ἑξῆς:

Ἄνωθεν τῆς εἰκόνος διακρίνεται ἑτέρα ἐσκαμμένη βάσις, μικροτέρα, καὶ ὡς φαίνεται, τριγωνικὴ ἐν εἴδει μετώπης ναοῦ. Ἐπειδὴ δέ, καθὼς εἴδομεν, τὸ μάρμαρον εἶναι τεθραυσμένον, τίποτε ἄλλο δὲν ὑπάρχει ἢ δὲν διακρίνεται, εἰμὴ μόνον ἀκαθόριστός τις ἐξοχὴ ἐν σχήματι ἀνεστραμμένου κώνου ἐν τῷ μέσῳ τῆς βάσεως ταύτης καὶ ὑπερθεν ἀκριβῶς τῆς κεφαλῆς τοῦ ἥρωος.

Διδυμότειχον Μάϊος 1937

† Ἀρχιμανδρίδης

Νικόλαος Βαφείδης,

Καθηγητής.

1936 ἀποκτ...
ἐλ... ὑπηκο...
νηθέντες ἀ...
1915, οἱ ἐν ...
ἡ ἀναβολή ...
31-12-37], οἱ ...
λόγῳ ὑπηρ...
δελφοῦ ...
κλάσεως [ὧ...
λήγει τὴν ...
ἀνήκοντε...
τὸν τῆς ξηρ...
ναβολὴ λό...
ξαρτήτως κ...
ἀναβολὴ ...
30-6-37 κα...
εἰς τὸν στρα...
ρᾶς.

Τὴν 19ην ...
προσέλθουν ...
τὰ χωρία: Π...
φύλλι, Λευ...
νὰ καὶ Τύχ...

Τὴν 21 κ...
ου θὰ προ...
Σουφλίου: ...
φλίον, Δαδ...
λεά.

Τὴν 24 ει...

ΗΡΩΣ του ΘΡΑΚΗΣ. 24 Μαΐ 1937

[illegible] ἐν Κομάρ[illegible] ἀνευρεθὲν ἀνάγλυφον [illegible] ἥ[illegible] τῆς Θ[illegible], ὡς θεοῦ τοῦ κυνηγίου.

Πρὸ [illegible] μηνῶν ἀνευρέθη ἐν τῷ χωρίῳ Κόμαρα [illegible] Ὀρεστ[illegible] καὶ [illegible] [illegible] ἔργον εἰκών [illegible] [illegible] ἐλάβομεν φωτο[illegible] [illegible] ἐξηγ[illegible] ἐκ τῆς [illegible] περὶ τοῦ [illegible] ἱππέως ἥρωος τῆς Θράκης, ὅστις εἰκο[illegible] εἰς πολλὰ ἀνάγλυφα καὶ [illegible] πρὸς ἑλληνικοὺς ἥμι[illegible] καὶ θεούς, ἰδίως δὲ τὸν Α[illegible], τοῦ ὁποίου φέρει ἐνίο[illegible] τὸ ὄνομα.

[illegible] τὸ ἀνάγ[illegible] τὰς [illegible] [illegible] καὶ κρίσεις, [illegible] νὰ εἴπωμεν γε[illegible] περὶ τοῦ ἥρωος τῆς Θράκης.

Περὶ αὐτοῦ τῶν ἀναγλύφων [illegible] καὶ τῶν γραφομένων ἐν γένει [illegible] ἐνταῦθα, παραθέτομεν [illegible] σχετικὰς παραπομπάς.

(Ὁ ἥρως τῆς Θράκης, Κ. Κου[illegible], [illegible] 1936, σελ. 11—12. Περὶ τῆς [illegible], Θρᾳκικὰ Α΄. 291—292. Ἀνάγλυφον Ἁγίου Γεωργίου ἐξ [illegible] τῆς Προποντίδος, Γ. Α. Σωτηρίου, Θρᾳκικὰ Α΄. 33—37. Συλλογὴ Στομεύκη ἐν Bull de corr hellénique, 1912, σελ. 583 κ. ἑ. [illegible]: Συλλογὴ ἀρχαίων ἐπιγραφῶν, [illegible] [illegible] καὶ περὶ [illegible] Συλλογὴ ἀρχαίων ἐπιγραφῶν [illegible] ἐν Φιλιππουπόλει, Θρᾳκικὰ [illegible], Ζ. καὶ Η.).

Οἱ ἀρχαῖοι Θρᾷκες ἐλάτρευον ἐκτὸς τῶν ἐγχωρίων αὐτῶν θεῶν καὶ ἑλληνικούς. Ὅταν δὲ ἡ Θρᾴκη εἶχεν ἐξελληνισθῆ τελείως, οἱ ἑλληνικοὶ θεοὶ εἶχον πλέον ἀντικατασταθῆ ἢ ἀφομοιωθῆ πρὸς τοὺς θρᾳκικούς καὶ εἶχον λάβει καὶ θρᾳκικὰ ὀνόματα. Καὶ διασώζονται μὲν ὀνόματα θρᾳκικῶν θεῶν καθαρῶς θρᾳκικά, ἐνίοτε ὅμως τίθενται ταῦτα παραλλήλως πρὸς τὰ ἑλληνικά.

Ἀνευρέθησαν διάφορα θρᾳκικὰ ἀνάγλυφα, πλεῖστα τῶν ὁποίων παριστάνουν τὸν ἥρωα τῆς Θράκης. Οὗτος ἐθεωρεῖτο θεὸς τοῦ κυνηγίου καὶ τῆς γεωργίας καὶ τοῦ ὑποχθονίου κόσμου, ἡ δὲ λατρεία αὐτοῦ ἦτο λίαν διαδεδομένη παρὰ τῷ λαῷ τῆς Θράκης.

Εἶναι πάντοτε ἔφιππος, ἐξ οὗ καλεῖται καὶ ἱππεὺς τῆς Θράκης.

Ὁ ἵππος βαδίζει μέν, ὅταν πρόκειται περὶ ἡρωοποιηθέντος νεκροῦ, καλπάζει δέ, ὅταν πρόκειται περὶ τοῦ ἥρωος, ὡς θεοῦ τοῦ κυνηγίου. Ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει συνεικονίζονται μετὰ τοῦ ἐφίππου κυνηγετοῦ καὶ κύων κυνηγετικὸς καὶ θηρίον τι ἄγριον ἢ φανταστικόν, τὸ ὁποῖον εἶναι συνήθως κάπρος. Ἐνίοτε τέλος συνεικονίζεται καὶ παῖς. Ὁ ἥρως ἀποκαλεῖται ἄλλοτε ἀρχηγέτης, ἄλλοτε δὲ φέρει ἄλλα ἐπίθετα, ἀναλόγως τῆς παραστάσεως καὶ τῶν ἰδιοτήτων αὐτο[illegible] ἐν γένει ἀντιπροσωπ[illegible], ὡς φαίνεται, τύπος διαφ[illegible] θεῶν, διότι [illegible] ἥρως καὶ ἡμίθε[illegible] εἰς τὰ ἀνευρεθέντα [illegible] ἔχει ἐν μέρει μὲν κοινὰς ὄψεις καὶ παραστάσεις, [illegible] μέρει δὲ διαφόρους, ὡς [illegible] ἀπεδείξαμεν καὶ ἀνωτέρω.

(Συνέχεια εἰς τὴν 2αν Σελίδα)

[illegible]μάτων. Διὰ νὰ μὴ νομίσῃ τις δὲ ὅτι μοναδικὴ εἶνε τοιαύτη πίστις πρὸς λίθους, θὰ προσθέσωμεν παρόμοιον καὶ ἐπὶ τοῦ ὄρους τῆς Θεσσαλίας Ὄθρυος, πλησίον τοῦ χωρίου Γιαννιτσοῦ τῆς παλαιᾶς, διότι κατὰ τὸ 1897, ὅτε ὁ Τουρκικὸς στρατὸς νικητὴς προῆλθε μέχρι Δομοκοῦ καὶ κορυφῆς τῆς Ὄθρυος, οἱ τοῦ χωρίου κάτοικοι οἱ πλεῖστοι διεχώρησαν πρὸς τὴν Ἑλλάδα, κάτω τὴν πρὸς τὸν Σπερχειὸν πλευρὰν τῆς Ὄθρυος καὶ ἐκεῖ ἵδρυσαν τὸν Γιαννιτσοῦν, παραμείναντες ὀλίγοι. Ἡμεῖς δέ, [illegible] ἐν Σπερχειάδι κατὰ τὸ 1926—27, καὶ ἀνελθόντες μετὰ φίλου εἰς τὴν σειρὰν τῆς [illegible], ἵνα ἴδωμεν τὰ ἀπέναντι [illegible] στρατιωτικὰ φυλάκια [illegible] τῶν Ἑλλήνων τῆς πρώτης Τουρκοελληνικῆς ὁροθεσίας, καὶ ἀρχηγήσαντες ὀλίγον καὶ [illegible] τὴν Γιαννιτσοῦν καὶ πεβόμενοι [illegible] λαϊκὴν πίστιν περὶ [illegible] κειμένου γεφυρωτοῦ βράχου, οὐχὶ ὅμως ἐν ἀποκρήμνῳ θέσει, ὅτι κόπτει τὸν πυρετὸν εἰς τοὺς ὑπερχομένους, προσήλθομεν καὶ ὑπήλθομεν χωρὶς εὐτυχῶς νὰ πυρέσσωμεν. Τοιαύτη τις πίστις λοιπὸν καὶ ἐνταῦθα ἔδωκε τὸ ὄνομα Ἱερὰ Πέτρα.

Προχωροῦμεν εἰς τὰς ἄλλας ἀφηγήσεις τοῦ κ. Δελόγγου.

Συνέχεια εἰς τὴν 2αν Σελίδα

Ο ΤΥΦΟΣ ΚΑΙ Η ΠΡΟΦΥΛΑΞΙΣ

Ἐπ' ἐσχάτων παρετηρήθη ἐν τῇ πόλει μας ὁμαδικὴ ψύχωσις τυφοφοβίας.

Καθ' ἑκάστην ἀκούομεν: πῶς πάει ὁ τύφος; ἔχομεν μεγάλην ἐπιδημίαν; πῶς θὰ δυνηθῶμεν νὰ προφυλαχθῶμεν; ἄραγε προφυλακτικῶς ὠφελοῦν τὰ ἐνιέμενα ἀντιτυφικὰ ἐμβόλια ἢ τὰ ἐσωτερικῶς λαμβανόμενα ἐντερομβόλια; Ὁ πανικὸς ὅστις προυκλήθη εἰς τὸν πολὺν κόσμον εἶνε λίαν δεδικαιολογημένος καὶ ψυχολογικῶς εὐεξήγητος, κατόπιν τῶν 3-4 περιστατικῶν κρουσμάτων τὰ ὁποῖα ἀπέληξαν κακῶς ἐν συνεχείᾳ τὸ ἓν μετὰ τὸ ἄλλο! Ἡ κακὴ ἔκβασις τῶν ἀνωτέρων περιστατικῶν δέον ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν πιθανὴν μείζονα τοξικότητα τοῦ μικροβίου, κυρίως ὅμως εἰς τὴν ἠλαττωμένην ἀντίστασιν τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν παθόντων καὶ εἰς τὰς βαρείας ἐπιπλοκάς, αἵτινες παρουσιάσθησαν κατὰ τὴν ἐξέλιξιν τῆς νόσου.

Δὲν μᾶς ἐπιτρέπεται ὅμως ἐκ τοῦ γεγονότος τῶν ἀνωτέρων κρουσμάτων νὰ καταλήξωμεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι εὑρισκόμεθα πρὸ ἐπιδημίας τύφου εὐρείας ἢ εὐρυτάτης κλίμακος.

Γενικῶς τὰ κρούσματα εἶνε περιωρισμένου ἀριθμοῦ.

Καὶ δὲν ἔχομεν τίποτε τὸ ἐξαιρετικόν, παρὰ τὸν πάντοτε ἐνδημοῦντα ἐν τῇ πόλει μας κοιλιακὸν τύφον μὲ μικρὰν παρόξυνσιν!

Ἐπειδὴ κατ' αὐτὰς τὸ ζήτημα τῆς προφυλάξεως τοῦ τύφου ἔγινε τὸ ζήτημα τῆς ἡμέρας, ἐκρίναμεν σκόπιμον ὅπως φέρωμεν τοῦτο εἰς τὴν δημοσιότητα.

Πρέπει ὅμως νὰ γνωρίζωμεν τὴν αἰτιολογίαν καὶ τὸν τρόπον τῆς μεταδόσεως αὐτοῦ. Ὁ κοιλιακὸς τύφος εἶνε νόσος λοιμώδης, ὀφειλομένη εἰς τὸ βακτηρίδιον τοῦ Ἔμπερτ, ὅπερ δεικνύει μεγάλην ἀντοχὴν εἰς τὸ ψῦχος καὶ μικροτέραν εἰς τὴν ὑψηλὴν θερμοκρασίαν, γνωστοῦ ὄντος ὅτι, ἐὰν τὸ βακτηρίδιον ἐκτεθῇ ἐπὶ μίαν ὥραν εἰς θερμοκρασίαν 60 ο φονεύεται. Ἡ μεγίστη ἀντοχὴ τοῦ βακτηρ. τύφου παρατηρεῖται, ὅταν εὑρίσκεται ἐντὸς βόθρων. Ἡ εἴσοδος τοῦ βακτηριδίου τοῦ τύφου ἐντὸς τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος γίνεται διὰ τοῦ πεπτικοῦ σωλῆνος.

Καὶ κυρίως μὲν διὰ τῶν λεμφικῶν ἀγγείων τοῦ ἐντέρου, οὐχὶ σπανίως ὅμως καὶ διὰ τῶν ἀμυγδαλῶν. Τὰ βακτηρίδια τοῦ τύφου ἀποβάλλονται τοῦ τυφιῶντος κυρίως διὰ τῶν κοπράνων καὶ τῶν οὔρων, σπανιώτατα δὲ διὰ τῶν πτυέλων, ὅταν ὑπάρχῃ τυφικὴ βρογχιτικὴ πνευμονία. Καὶ ἐφόσον μὲν ὁ τυφιῶν εἶνε κλινήρης τὸν κίνδυνον τῆς ἀμέσου μολύνσεως διατρέχουν μόνον οἱ περὶ τὸν ἄρρωστον, οἱ ὁποῖοι ἔρχονται εἰς ἐπαφὴν μὲ τὰ κόπρανα καὶ τὰ οὖρα του. Ἕνεκα τούτου οἱ περιποιούμενοι τὸν ἄρρωστον πρέπει νὰ λαμβάνουν μέτρα αὐστηρότητος, σύμφωνα μὲ τὰς ὑποδείξεις τοῦ θεράποντος ἰατροῦ, πρὸς ἀποφυγὴν μολύνσεώς των.

Προσέτι πρέπει ν' ἀπολυμαίνωνται τὰ οὖρα καὶ τὰ κόπρανα τοῦ ἀρρώστου διὰ γάλακτος ἀσβέστου, ἵνα μὴ ταῦτα παρασυρόμενα διὰ τοῦ ὕδατος γίνουν αἰτία μολύνσεως λαχανικῶν ἢ ποσίμου ὕδατος καὶ συνεπῶς μολύνσεως καὶ τοῦ κοινοῦ. Ὅταν οἱ τυφιῶντες ἀναρρώσουν εἶνε οἱ περισσότερον ἐπικίνδυνοι διότι εἶνε μικροβιοφόροι ὄψιμοι ἢ διαρκεῖς ἀπεκκρίνοντες διὰ τῶν οὔρων καὶ κοπράνων των τὰ βακτηρίδια τοῦ τύφου.

Οἱ πλεῖστοι τούτων εἶνε μικροβιοφόροι ἐπὶ 10 περίπου ἑβδομάδας, ἀλλὰ οὐκ ὀλίγοι καὶ ἐπὶ ἔτη ἢ ἐφ' ὅρου ζωῆς. Εἰς δὲ τὰ χωρία ἢ τὰς μικρὰς πόλεις ὅπου ἐκ κακῆς συνηθείας ἀποπατοῦν ἢ οὐροῦν ὁπουδήποτε, προκαλοῦν τὴν μόλυνσιν τοῦ ποσίμου ὕδατος ἢ τῶν λαχανικῶν καὶ κατὰ συνέπειαν τὴν μόλυνσιν τῶν ἀνθρώπων.

Ἐπίσης ὅταν τὰ περιττώματα τοῦ τυφιῶντος χύνωνται ἐντὸς βόθρων ἢ ἐφθαρμένων ὑπονόμων, εἶνε δυνατὸν τὸ μεμολυσμένον περιεχόμενον αὐτῶν νὰ χύνεται κατὰ σύμπτωσιν εἰς ὑδραγωγεῖον οὐχὶ στεγανοῦ δικτύου ὁπότε ἡ μόλυνσις τοῦ ὑδραγωγείου ἀσφαλῶς θὰ μᾶς προκαλέσῃ ἐκτεταμένην ὁμαδικὴν ἐπιδημίαν τύφου, ἐκ πόσεως μεμολυσμένου ὕδατος.

Τοιοῦτόν τι ἐν τῇ πόλει μας δὲν συμβαίνει, διότι τὰ κρούσματα εἶνε σποραδικὰ καὶ οὐχὶ ὁμαδικὰ εἰς ὡρισμένην συνοικίαν.

Γνωστοῦ ὄντος ὅτι ἡ μόλυνσις γίνεται διὰ τοῦ ποσίμου ὕδατος καὶ διὰ τῶν τροφῶν, ἰδίως λαχανικῶν, ἐπιβάλλεται ὅπως ἑκάστη οἰκογένεια ἀποφεύγει κατὰ δυνατὸν

(Συνέχεια εἰς τὴν 4ην Σελίδαν)